

Anna Zawadzka

"Dar miłości", Krystyna Trela, Warszawa 1989 : [recenzja]

Collectanea Theologica 61/1, 189-190

1991

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

do *Dokumentu z Limy*, akcentując jego wymiar trynitarny oraz oparcie w Tradycji. Podsumowując swoje uwagi, głosi pochwałę Kościoła prawosławnego i wskazuje jego możliwości ekumeniczne: „Kościół prawosławny może obecnie wytyczać kierunek całej *oikoumene*, opierając wizję jedności widzialnego Kościoła na jedności apostołskiej wiary, a jedności eucharystycznej wspólnoty na adoracji Trójcy Świętej przez całą świętą Tradycję” (s. 131). T. Hopko, duchowny prawosławny, dzieli się uwagami o stosunku prawosławia do *Dokumentu z Limy*, zauważając, że jest on dla niego przede wszystkim jednym wielkim wyzwaniem i pytaniem o charakterze duchowym. J. J. Mizgala wypowiada indywidualną opinię reformowaną utrzymaną w tonie krytycznym, ze wskazaniem na potrzebę nowych pogłębień. Oficjalną opinię reformowaną przynosi *Oświadczenie Kierowniczego Gremium Związku Kościołów Reformowanych w RFN*, utrzymane również w tonie krytycznym, które stara się łagodzić J. Schmidt w swoim komentarzu do niego. Spośród oficjalnych ocen *Dokumentu z Limy* możemy zapoznać się także ze stanowiskiem Kościoła metodystycznego zajętym przez Konferencję Centralną Europy Środkowej i Południowej oraz ze stanowiskiem Konferencji Episkopatu Polski.

Kończąc refleksje o *Dokumencie z Limy* i jego oceny o. W. Hryniewicz zastanawia się nad sensem jego recepcji. Jego zdaniem recepcja tego dokumentu może utworzyć Kościołom drogę do odnalezienia wspólnej tradycji w jej elementach najbardziej istotnych, z całą pewnością będzie sprawdzianem ekumenicznej otwartości, pozwoli na odnalezienie trwałych wartości własnej tradycji, stanie się lekcją wspólnoty Kościołów oraz momentem prawdy o nich i dla nich.

Publikację zamyka liturgia eucharystyczna z Limy, do której wprowadzają uwagi M. Thuriana.

Prezentowany tu kolejny tom *Teologii w dialogu* stanowi cenny wkład w uwrażliwianie polskiego środowiska teologicznego na sprawę ekumenizmu; otwiera dostęp do jednego z ważniejszych doktrynalnych uzgodnień ekumenicznych, które zasługuje nie tylko na poznanie, ale i na recepcję. Należy oczekiwać, że teologowie polscy uwzględnią w swoich poszukiwaniach *Dokument z Limy* i już wkrótce zapoznamy się z owocami tych poszukiwań.

ks. Janusz Królikowski, Gorlice

Krystyna TRELA, *Dar miłości*, Warszawa 1989, s. 120.

Sobór Watykański II skierował wezwanie do wszystkich instytutów zakonnych, aby zgłębiały duchowe dziedzictwo i charyzmat założycieli. Dlatego każde zgromadzenie stara się kształtować religijne życie swoich członków ukazując ideały świętości założycieli. Te okoliczności oraz zarządzenie kapituły generalnej z 1989 r. o podjęciu wstępnych prac, mających na celu otwarcie w przyszłości procesu informacyjnego założycielki Siostr Imienia Jezus — Matki Franciszki Marii Witkowskiej, stały się pobudką do podjęcia opracowania jej charyzmatu duchowego przez s. dr Krystynę Trełę. Autorka zajmuje się historią Kościoła, ze szczególnym uwzględnieniem historii Zgromadzenia i posiada w swoim dorobku wiele publikacji z tego zakresu.

Książkę *Dar miłości* otwiera przedmowa arcybiskupa Bronisława Dąbrowskiego, Sekretarza Generalnego Konferencji Episkopatu Polski, po czym następuje wstęp, trzy rozdziały i posłowie. Na końcu umieszczona jest bibliografia, litania do Matki Bożej Wspomożenia Wiernych ułożona przez Matkę Franciszkę, błogosławieństwo bł. o. Honorata Koźmińskiego i modlitwa o uproszenie łaski za przyczyną Matki Franciszki Witkowskiej. Pod tekstem są umieszczone liczne przypisy. Praca została napisana metodą analizy źródeł.

S. dr Krystyna Treła zaprezentowała rys biograficzny Matki Franciszki. Autorka podkreśliła szczególnie trudny okres dla Kościoła w Królestwie Polskim. Carat chciał zniszczyć życie zakonne i w 1864 r. wydał ukaz kasacyjny. O. Honorat Wacław Koźmiński zdając sobie sprawę z zagrożenia postanowił utworzyć nowy rodzaj zgromadzeń zakonnych bez zewnętrznych oznak. W tworzeniu tej nowej formy życia zakonnego kierował się rodzimymi warunkami i problemami. W szczególności zauważył potrzebę apostołstwa wśród ludzi pracy i tam kierował nowo założone zgromadzenia. Jednym z nich było Zgromadzenie Sióstr Imienia Jezus, założone 10 grudnia 1887 r., którego Matką została Maria Franciszka Witkowska. Posiadała ona duchowy charyzmat oparty na głębokim zawierzeniu Bogu i ofiarnej służbie drugiemu człowiekowi, co autorka podkreśla w II rozdziale pracy. S. Krystyna Treła ukazała też głęboki kult Eucharystii Matki Franciszki będący znamienym rysem jej duchowości. Umilowanie Eucharystii stanowiło najgłębszą treść życia wewnętrznego Założycielki, szkołę miłości i wzór cierpienia. Cierpienie to Matka Franciszka rozważała adorując Najświętsze Oblicze Chrystusa ukrytego w Eucharystii i wynagrodzenie obok kultu Eucharystii odegrało nie tylko w jej życiu wewnętrznym poważną rolę, ale też miało stać się częścią powołania Zgromadzenia Sióstr Imienia Jezus. Duchowy ideał Matki Franciszki sięga dalej, aż do samej istotowej głębi współuczestniczenia w ofierze Jezusa Chrystusa. Matka podkreśliła swoje pełne zaangażowanie przez złożenie całkowitej ofiary ze swojego życia „za wolność i podwyższenie Kościoła”. Chciała też, aby wszystkie siostry w tej intencji zaofiarowały swoje prace, pokuty i ustawiczną modlitwę, łącznie z gotowością złożenia życia.

Idąc za myślą autorki warto zwrócić uwagę na kult Matki Bożej Wspomożenia Wiernych, jakiej rozwijała Założycielka, oddając siebie i Zgromadzenie w Jej macierzyńską niewolę. Jej to Maria Witkowska powierzyła pogłębienie osobistego życia wewnętrznego i zjednoczenie z Bogiem oraz rozwój Zgromadzenia. Z pomocą Maryi, Matka Witkowska rozwijała swoją osobistą świętość przez miłość i oddanie się do dyspozycji Boga. Ta wielka miłość Boga otwierała ją na człowieka, którego obdarzała należnym szacunkiem i dobrocią. Była ona „przykładem wielkiej miłości Boga, posłuszeństwa, ofiary, pracy dla bliźnich, zaparcia się siebie aż do heroizmu i ukochania wielkiej idei życia ukrytego...”.

Zaprezentowana pozycja Krystyny Treli przedstawia duchowy charyzmat Matki Franciszki Marii Witkowskiej i jest pierwszym opracowaniem tego zagadnienia. Obejmuje ono niejako rąbek wielkiej tajemnicy świętości. Zmagania z odczytaniem powołania, lęki, walki i trudności a dalej przygotowanie miejsca na Chrystusowy ogień miłości, który nie tylko zapłonął, ale stał się ogniem całopalnej ofiary zmusza do releksji. Czytając tę książeczkę nie sposób nie doszukiwać się korzeni tej głębokiej świętości, której apogeum stanowiła całopalna ofiara z życia, ofiara miłości.

Anna Zawadzka CSNJ, Warszawa